

Конституційний Суд України
Комісія з тлумачення положень Конституції та
Законів України
01033 Україна, м. Київ, вул. Жилиняська, б. 14.

Міхмель Володимир Олександрович

Конституційне звернення

про запит до Конституційного Суду України з приводу тлумачення термінів, які викликають неоднозначне застосування законів і підзаконних актів у зв'язку з новими, неврахованими раніше обставинами.

Відповідно статті 13 (п.4) та статті 43 закону України "Про Конституційний суд України" прошу дати роз'яснення про застосування термінів в законодавчих і підзаконних актах з метою усунення колізії та неоднозначності трактування в юридичній практиці у зв'язку з новими неврахованими раніше обставинами, які виникли в результаті висновків Інституту Української мови.

Суть колізії в неоднозначному тлумаченні термінів "грошове забезпечення", "премія", "винагорода" в різних діючих законах і підзаконних актах.

У Законі "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" в ст.9 п.2 записано:

До складу грошового забезпечення входять:
посадовий оклад, оклад за військовим званням;
щомісячні додаткові види грошового забезпечення (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премія);
одноразові додаткові види грошового забезпечення.

У постанові Кабінету Міністрів України № 1294 від 7.11.2007 р. в п.1 записано:

Установити, що грошове забезпечення військовослужбовців ...складається з посадового окладу, окладу за військовим званням, щомісячних (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премії), та одноразових додаткових видів грошового забезпечення.

У Законі України № 2262-ХІІ від 09.04.1992 року «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб...» усі призначені за цим Законом пенсії підлягають перерахунку у зв'язку зі зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, або у зв'язку із введенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством.

Тобто в трактуванні грошового забезпечення в Законі «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб...» відсутнє слово винагорода.

Істотним в цих законах при визначенні складу грошового забезпечення є не назва доплат, а їх постійний характер.

На підставі того, що поняття грошового забезпечення трактується по різному Пенсійний Фонд відмовляється виконувати ст.63 Закону України № 2262-ХІІ від 09.04.1992 року «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб...», що призводить до створення та поглиблення диспропорції в розмірах військових пенсій залежно від часу звільнення зі служби.

Це є порушенням Конституції і прав людини. Така неоднозначність призвела до порушення конституційного права на рівність перед законом, гарантованого частиною першою статті 24 Конституції України.

Так, Кабінет міністрів України Постановою від 22 вересня 2010 року № 889 «Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців Збройних Сил України...», ПОСТАНОВИВ:

Установити з 01 жовтня 2010 року військовослужбовцям, які займають посади плаваючого та **льотного** складу Збройних Сил, щомісячну додаткову грошову винагороду в розмірі, що не перевищує місячне грошове забезпечення.

В результаті пенсія льотного складу (відповідних категорій), які звільнилися до 22 вересня 2010 р., стала в 2 рази менше ніж у тих, хто звільнявся пізніше.

Для з'ясування різниці в поняттях премія і винагорода я звернувся в офіційний державний орган Інститут Української мови і отримав відповідь (відповідь додається) що премія і винагорода є синоніми і мають однаковий сенс і зміст.

Тому в Законі України № 2262-ХІІ від 09.04.1992 року «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб...» записано тільки слово премія, так як два слова з однаковим сенсом і змістом в документах бути не повинно.

Однак в Пенсійному Фонді мені сказали, що це – інформаційний документ, який не має юридичної сили.

Вважаю, що даний факт є новою обставиною, який ігнорувався і раніше не враховувався в юридичній практиці.

Крім того з грошової винагороди береться внесок до Пенсійного Фонду (відповідь Департаменту Фінансів Міністерства Оборони України додається), і це є додатковим аргументом на користь того, що щомісячна винагорода є підставою для перерахунку пенсії відповідним категоріям військових пенсіонерів.

У рішенні Конституційного Суду України від 13.05.2015 №4-рп / 2015 це питання вирішене неоднозначно, так як не розкриті зміст термінів надбавки, доплати, підвищення, що дозволяє багатоваріантність тлумачення змісту цих термінів.

Так в тлумачному словнику термінів і у Вікіпедії термін НАДБАВКА трактується як додаткова винагорода до зарплати за перевищення виробничих норм або особливих умов роботи. В даному випадку стосовно військовослужбовців це додаткова винагорода (добавка) до грошового забезпечення за умови служби або льотної роботи.

Надбавкою і доплатою можна вважати і премію, і винагороду, і інші нові зміни грошового утримання, що дозволяє юристам займатися словесною еквілібристикою і жонглюванням словами і термінами.

Крім того, при розгляді даного питання не були враховані обставини, які відкрилися після висновків Інституту Української мови та відповіді Департаменту Фінансів Міністерства Оборони України.

Раз винагорода є об'єктом нарахування та утримання єдиного соціального внеску до Пенсійного Фонду, то на підставі тільки цього факту, пенсії відповідним категоріям повинні бути перераховані.

Тому прошу надати роз'яснення щодо тлумачення та застосування даних термінів, їх змісту та сенсу в законодавчих актах, щоб вони мали юридичну силу у зв'язку з новими неврахованими раніше обставинами і були підставою для усунення диспропорцій та перерахунку пенсії.

Додатки:

Висновок інституту української мови №307./ 661 від 12.12.2014р на 2 аркушах.

Відповідь Департаменту Фінансів Міністерства Оборони України від 05.02.2015г.

№ 248/3.9/1/70 на 1 аркуші.

З повагою

В. Міхмель.

23.05.2016р.